

U C H W A Ł A NR XLVIII.477.2021

RADY MIASTA PRUSZKOWA

z dnia 25 listopada 2021

w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w
Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie
dla Miasta Pruszkowa na lata 2022 - 2027

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1372 z późn. zm.) oraz art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1249) - Rada Miasta Pruszkowa uchwala, co następuje:

§ 1.

Uchwala się Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie dla Miasta Pruszkowa na lata 2022 – 2027, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Pruszkowa.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Miasta

Pruszkowa

Krzysztof Biskupski

Uzasadnienie

Ustawa z dnia 26 października 1982r, o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, (t.j. Dz.U. z 2021r. poz. 1119) nakłada obowiązek uchwalenia programu, o którym mowa w projekcie uchwały.

Program, zgodnie z wymogami ww. ustawy, opracowywany jest corocznie.

Wnoszę o przyjęcie Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na rok 2022 , w brzmieniu ustalonym w załączniku do projektu uchwały.

PREZYDENT
MIASTA PRUSZKOWA

Paweł Makuch

RADCA PRAWNY

Grażyna Kabaczkowska
WKP-114

Załącznik do Uchwały Nr XLVIII.477.2021
Rady Miasta Pruszkowa
z dnia 25 listopada 2021

**Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie
oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie
dla Miasta Pruszkowa na lata 2022 - 2027**

I. Wstęp

Obowiązek tworzenia Gminnych Programów Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie wynika wprost z art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Program definiuje zadania realizowane przez instytucje i podmioty wskazane w ustawie, ukierunkowuje ich działania oraz określa zakres współpracy międzyinstytucjonalnej.

Celem strategicznym niniejszego programu jest efektywne przeciwdziałanie przemocy w rodzinach oraz zmniejszenie jej negatywnych następstw, zapewnienie ofiarom jak największej dostępności do skutecznej i profesjonalnej pomocy, a także kształtowanie świadomości społecznej w zakresie występowania zjawiska przemocy w rodzinie. Istotnym elementem programu jest również zwiększenie skuteczności działań interwencyjnych i korekcyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie.

Jednym z celów szczegółowych jest zwiększenie poziomu kompetencji przedstawicieli instytucji i podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie celem podniesienia jakości i dostępności świadczonych usług.

Program jest spójny z:

- 1. Powiatowym Programem Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2018 – 2023*
- 2. Krajowym Programem Przeciwdziałania Przemocy*

Program skierowany jest do:

- 1. osób dotkniętych przemocą w rodzinie*
- 2. osób stosujących przemoc w rodzinie*
- 3. świadków przemocy w rodzinie*
- 4. służb i instytucji zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie*
- 5. ogółu społeczeństwa, w tym osób zagrożonych przemocą w rodzinie*

II. Zjawisko przemocy w rodzinie

Przemoc we współczesnym świecie jest zjawiskiem coraz bardziej widocznym i niepokojąco narastającym. Termin „przemoc” najczęściej zastępowany jest takimi pojęciami jak brutalność, okrucieństwo, przestępczość czy agresja. Etycy definiują przemoc jako użycie siły związane z naruszeniem norm moralnych w stosunku do osoby lub grupy osób, najczęściej w celu wymuszenia określonych zachowań lub postaw. Przemoc jest zjawiskiem wszechobecnym. Występuje w różnych środowiskach i sferach życia.

Przemoc domowa, zwana też przemocą w rodzinie, to zamierzone i wykorzystujące przewagę sił działanie skierowane przeciw członkowi rodziny, które narusza prawa i dobra osobiste, powodując cierpienie i szkody ofiar. Dokonuje się ona poprzez naruszenie praw osobistych drugiego człowieka. Sprawcy przemocy nierzadko definiują swoje zachowanie jako działanie na rzecz ofiary lub dla jej dobra. Człowiek jest istotą wolną i posiada swoją godność, więc każdy akt wymierzony przeciw wolności osobistej człowieka jest rozumiany jako akt przemocy. Wymuszanie czegoś, co jest sprzeczne z jego wolą, również jest przemocą.

Konwencja Rady Europy o zapobieganiu i zwalczaniu przemocy wobec kobiet i przemocy domowej, sporządzona w Stambule dnia 11 maja 2011 r. przemocą domową określa wszelkie akty przemocy fizycznej, seksualnej, psychologicznej lub ekonomicznej zdarzające się w rodzinie lub gospodarstwie domowym, lub między byłymi, lub obecnymi małżonkami, lub partnerami, niezależnie od tego, czy sprawca i ofiara dzielą lub dzielili miejsce zamieszkania, czy nie.

Przemoc w rodzinie charakteryzuje się tym, że:

- 1. Jest intencjonalnym, zamierzonym działaniem człowieka i ma na celu kontrolowanie oraz podporządkowanie ofiary*
- 2. Siły są nierówne; w relacji jedna ze stron ma przewagę nad drugą, ofiara jest słabsza, a sprawca silniejszy*
- 3. Narusza prawa i dobra osobiste; sprawca wykorzystując przewagę siły narusza podstawowe prawa ofiary (np. prawo do nietykalności fizycznej, godności, szacunku itd.)*
- 4. Powoduje cierpienie i ból; sprawca naraża zdrowie i życie ofiary na poważne szkody. Doświadczanie bólu i cierpienia sprawia, że ofiara ma mniejszą zdolność do samoobrony.*

W 2005r. weszła w życie Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, która w 2010r. została znowelizowana. Ustawa ta po raz pierwszy w historii polskiego prawa określa czym jest przemoc w rodzinie. Artykuł 2 § 2 ustawy stanowi, że „przemocą w rodzinie jest jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste członków

rodziny, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą”. Zgodnie z art. 40 Konstytucji RP: „Nikt nie może być poddany torturom ani okrutnemu, nieludzkiemu lub poniżającemu traktowaniu i karaniu. Zakazuje się stosowania kar cielesnych.” Zaś art. 72 § 1 Konstytucji RP stanowi: „Rzeczpospolita Polska zapewnia ochronę praw dziecka. Każdy ma prawo żądać od organów władzy publicznej ochrony dziecka przed przemocą, okrucieństwem, wyzyskiem i demoralizacją”.

Dom rodzinny, który powinien kojarzyć się z ciepłem, miłością i akceptacją, czasami niestety jest miejscem bólu, cierpienia i tragedii. Zgodnie z art. 207§1 Kodeksu Karnego, przemoc w rodzinie, popełniana na szkodę osób najbliższych, zarówno dorosłych, jak i dzieci jest przestępstwem, które jest ścigane z urzędu. Oznacza to, że organy ścigania – policja i prokuratura mają obowiązek wszczęcia i prowadzenia postępowania karnego niezależnie od woli pokrzywdzonego.

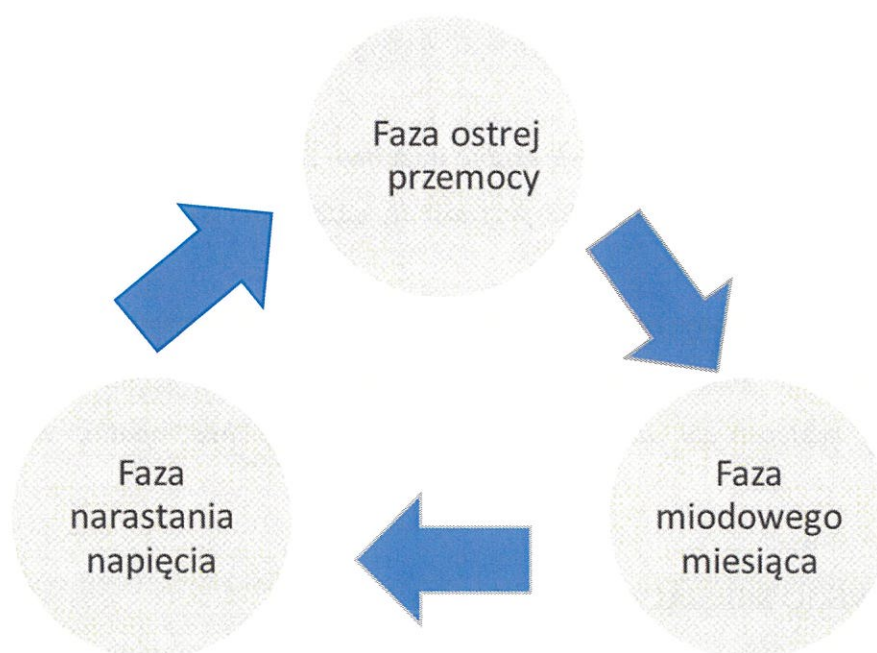
Charakteryzujemy 5 podstawowych rodzajów przemocy:

1. *Przemoc fizyczna* - to naruszenie nietykalności fizycznej, celowe uszkodzenie ciała, zadawanie bólu bądź groźba uszkodzenia ciała
2. *Przemoc psychiczna* - inaczej bywa nazywana emocjonalną i wiąże się z naruszeniem godności osobistej. Oznacza powtarzające się poniżanie i ośmieszanie, manipulowanie dla własnych celów, wciąganie w konflikty, brak właściwego wsparcia, np. wyśmiewanie poglądów, religii, pochodzenia, narzucanie własnych poglądów, karanie przez odmowę zainteresowania, uczuć czy szacunku, stałą krytykę, wmawianie choroby psychicznej, izolację społeczną, czyli kontrolowanie i zakazywanie bądź ograniczanie kontaktów z innymi ludźmi, domaganie się posłuszeństwa, ograniczanie snu i pożywienia, stosowanie gróźb, degradację werbalną (wyzywanie, poniżanie, upokarzanie, zawstydzanie). Owo krzywdzenie psychiczne jest najbardziej nieuchwytną formą maltretowania człowieka. Trudno bowiem dostrzec pozornie niewidoczną przemoc posługującą się za-zwyczaj słowem. Dopiero późniejsze skutki długotrwałej dewastacji psychicznej są zauważalne
3. *Przemoc seksualna* – to kontakt seksualny podejmowany bez zgody ofiary. Nieprawidłowości w zachowaniach seksualnych są tym większe, im bardziej zawężają seks do sfery biologicznej i sprowadzają jedynie do aktu kopulacji bądź innej formy redukcji napięcia seksualnego. W przemocy seksualnej najistotniejsze jest odzwierciedlenie i ugruntowanie relacji władzy, zaakcentowanie, kto jest silny, a kto musi ulec
4. *Przemoc ekonomiczna (finansowa)* - opisywana jest zwykle jako używanie pieniędzy lub innych wartości materialnych do zaspokojenia potrzeb władzy i kontroli przez sprawcę
5. *Zaniedbanie* - nazywane jest ukrytą formą przemocy, związaną z niezaspokajaniem

podstawowych potrzeb biologicznych i psychicznych dzieci.

Właściwie wszystkie opisane powyżej formy przemocy są ze sobą powiązane i wywierają wpływ na wszystkich członków rodziny. Rzadko występuje sytuacja, że stosowana jest tylko i wyłącznie jedna forma przemocy. Amerykańska psycholog Leonora E. Walker badając kobiety doznające przemocy w rodzinie opisała cyklicznie następujące po sobie fazy pojawiające się w ich związkach i składające się na cykle przemocy.

Rysunek nr 1. Fazy przemocy

FAZA NARASTANIA NAPIĘCIA

Charakteryzuje pojawianiem się co raz większej liczby sytuacji konfliktowych oraz wyczuwalny wzrost napięcia w rodzinie. Sprawca staje się drażliwy, każdy drobiazg wyprowadza go z równowagi, jest ciągle spięty i poirytowany, swoje emocje wyładowuje na ofierze – może ją poniżać i krytykować. Sprawia wrażenie, jakby nie panował nad swoim gniewem. Każdy szczegół jest dobrym pretekstem do wszczęcia konfliktu i awantury. W tej fazie sprawca może pić więcej alkoholu, przyjmować narkotyki lub inne substancje odurzające.

Reakcją ofiary jest najczęściej próba opanowania sytuacji za wszelką cenę. Zaczyna przeproszać sprawcę za swoje zachowanie, uspokajać go, wywiązywać się z wielką starannością ze swoich obowiązków i oczekiwań sprawcy. Ciągłe zastanawia się co jeszcze może zrobić, aby tylko nie doszło do wybuchu agresji. Tłumaczy powody, przez które sprawca jest taki nerwowy czynnikami

zewnątrznymi. Zdarza się, że u niektórych ofiar w tej fazie pojawia się wiele dolegliwości psychosomatycznych. Inne stają się apatyczne, przygnębione lub odwrotnie bardzo nerwowe, spięte i niespokojne. Jest to wynik narastania napięcia, które po pewnym czasie staje się nie do zniesienia. Czasem zdarza się, że kobiety w pewnym momencie same wywołują kłótnie aby je zakończyć.

FAZA OSTREJ PRZEMOCY

W tej fazie napięcie, które narastało w sprawcy znajduje upust. Sprawca staje się katem, następuje wybuch emocji, złości często jest to zachowanie niekontrolowane. Jego zachowanie staje się bardzo nieprzewidywalne i gwałtowne. Często wpada w szał. Wybuchy gniewu mogą wywołać małe drobiazgi np. pozostawienie jakiejś rzeczy w danym miejscu czy opóźnienie posiłku. Dochodzi do eksplozji zachowań agresywnych, które mogą objawiać się biciem pięściami, przedmiotami (książka, garnek, kabel itp.), kopaniem, grożenie bronią, duszeniem. Można zaobserwować również silne natężenie agresji słownej.

Ofiara zwykle ponownie stara się zrobić wszystko, żeby uspokoić sprawcę i ochronić siebie. Jednak bez względu na to, co robi nie przynosi to oczekiwanego efektu. Jego złość, frustracja narastają co raz bardziej.

Skutki użytej przemocy mogą być różne, te fizyczne to m.in. podbite oko, siniaki i otarcia, wybity ząb, połamane kości, obrażenia wewnętrzne, poronienie, a nawet śmierć. Od strony psychologicznej następstwem doznawania przemocy może być apatia, depresja, a nawet samobójstwo.

FAZA MIODOWEGO MIESIĄCA

W momencie, kiedy sprawca wyladował już swoje emocje i wie, że przekroczył różne granice, zmienia się w zupełnie inną osobę. Zaczyna przeproszać ofiarę za to co zrobił, szczerze żałuje swojego zachowania, obiecuje że to już nigdy się nie powtórzy, że nie wie zupełnie co się z nim stało, stara się znaleźć zewnętrzne wytłumaczenia dla swojego zachowania.

W tej fazie sprawca zaczyna okazywać skruchę, okazuje ofierze ciepło i miłość. Przynosi kwiaty, prezenty, zachowuje się tak, jakby przemoc nigdy nie miała miejsca. Dba o ofiarę, spędza z nią czas i utrzymuje dobre relacje. Patrząc z zewnątrz na takie osoby można odnieść wrażenie, że tworzą szczęśliwą, i prawidłową rodzinę.

Typowe jest, że ofiara zaczyna wierzyć, że sprawca jednak się zmienił i naprawdę niedawny akt przemocy był tylko incydentem. Spełniają się jej marzenia o cudownej miłości, odczuwa bliskość i silną więź ze sprawcą, a przyszłość widzi jako piękną i pełną nadziei. Sprawcę postrzega takiego jakiego chce go widzieć, w końcu on jest nie tylko agresorem, lecz potrafi być też miły i dobry.

Ta faza cyklu przemocy ma niezwykle silny wpływ na pozostawanie ofiary w krzywdzącym ją związku. To tutaj powstają złudne nadzieje, że sprawca się zmieni. Pod jej wpływem łatwo zapomnieć

o koszmarze pozostałych dwóch etapów. Jeśli wcześniej ofiara weszła na drogę prawną (złożenie zawiadomienia o popełnieniu przestępstwa, sprawę rozwodową itp.) to właśnie w tej fazie najczęściej wycofuje się z podjętych działań wierząc, że przemoc już nie powróci.

Faza miodowego miesiąca jednak mija, a przemoc zatacza krąg i znowu pojawia się faza narastania napięcia. Prawdziwym zagrożeniem jakie niosą ze sobą cykle przemocy jest fakt, że kolejne są zazwyczaj coraz gwałtowniejsze. Cykle takie mogą trwać przez wiele lat, przy czym fazy miodowego miesiąca zwykle skracają się. Po pewnym czasie zanikają one całkowicie i pozostają tylko faza narastania napięcia i faza eskalacji przemocy.

W Polsce zjawisko przemocy jest dość powszechne i trudno oszacować jego rozmiary. Akty przemocy mają miejsce przeważnie w zamkniętym kręgu rodziny i są wstydliwie skrywane. Ofiary przemocy w rodzinie ujawniają swoje problemy dopiero wówczas, gdy są już u kresu wytrzymałości fizycznej i psychicznej, gdy obawiają się o zdrowie i życie swoje lub najbliższych, albo gdy przemoc zostanie zauważona przez różne instytucje (szkoła, pomoc społeczna i inne). Świadkowie niechętnie współpracują z policją czy sądem, ponieważ nie chcą być zamieszani w jak to zwykle określają „prywatne sprawy innych ludzi”. Natomiast świadkowie z kręgu rodziny i same ofiary nie zgłaszając przestępstwa, są przekonane, że ochraniają w ten sposób integralność rodziny. Krzywdzone dzieci nie mówią o przemocy z lęku, boją się poza tym, że zostaną posądzone o kłamstwo. Bite osoby w podeszłym wieku mogą obawiać się umieszczenia w domu pomocy społecznej, jeżeli będą opowiadać o swoich problemach innym. Wszystkie te obawy utrudniają identyfikację sprawców przestępstw, jak również oszacowanie prawdziwej skali tego zjawiska.

Podjęcie działań na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie każda gmina tworzy zespoły interdyscyplinarne, w skład których wchodzi przedstawiciele jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, policji, oświaty, ochrony zdrowia, organizacji pozarządowych, jak również kuratorzy sądowi, prokuratorzy oraz inne osoby działające na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Do głównych zadań zespołów interdyscyplinarnych należy przede wszystkim realizacja działań określonych w gminnym programie przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrona ofiar przemocy w rodzinie. Zespoły interdyscyplinarne integrują oraz koordynują działania podmiotów i specjalistów w zakresie przeciwdziałania przemocy. Mają też możliwość powoływania grup roboczych, których celem jest rozwiązywanie problemów związanych z występowaniem przemocy w indywidualnych przypadkach, poprzez opracowywanie planów wsparcia, monitorowanie aktualnej sytuacji rodziny oraz dokumentowanie podejmowanych działań. Działania w rodzinie dotkniętej przemocą opierają się o procedurę „Niebieskiej Karty”.

III. Diagnoza zjawiska przemocy w rodzinie na terenie miasta Pruszkowa

Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Pruszkowie został powołany zarządzeniem Prezydenta Miasta Pruszkowa nr 97/11 z dnia 22 lipca 2011r. Dzięki współpracy ze służbami i instytucjami pracującymi na co dzień z osobami uwikłanymi w przemoc domową zebrano dane dotyczące skali zjawiska przemocy występującego na terenie Pruszkowa w latach 2016–2021.

W skład Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Pruszkowie aktualnie wchodzi przedstawiciele:

1. Sądu Rejonowego
2. Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej
3. Policji
4. Straży Miejskiej
5. Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
6. Oświaty
7. Służby Zdrowia

Przewodnicząca Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie powołuje grupy robocze, osobno dla każdej rodziny, w której występuje przemoc domowa.

Dane statystyczne przedstawione poniżej w formie tabel obrazują skalę przemocy w rodzinie odnotowaną na terenie miasta Pruszkowa.

Tabela nr 1. Niebieskie Karty przekazane do Zespołu Interdyscyplinarnego w latach 2016 - 2021 z podziałem na instytucje

Instytucja zakładająca Niebieską Kartę	2016	2017	2018	2019	2020	2021 do 30.06.2021
Policja	34	64	71	59	41	31
MOPS	5	1	7	2	7	5
Oświata	3	6	2	4	2	5
Służba zdrowia	2	2	4	1	1	0
KRPA	0	0	0	0	0	0
Inne	0	0	0	0	0	0
Razem	44	73	84	66	51	41

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Zespołu Interdyscyplinarnego w Pruszkowie

Tabela nr 2. Czynności podejmowane w ramach procedury „Niebieska Karta” w latach 2016-2021

Wykonywane czynności	2016	2017	2018	2019	2020	2021 do 30.06.21
Liczba prowadzonych Niebieskich kart Przez Zespół Interdyscyplinarny	71	101	110	99	63	56
Liczba nowopowołanych Grup Roboczych	44	73	84	66	51	41
Liczba spotkań Grup Roboczych	257	355	577	363	130	166
Liczba spotkań Zespołu Interdyscyplinarnego	10	10	11	10	9	6
Liczba przekazanych zawiadomień do organów ścigania	4	2	1	2	3	7
Liczba zakończonych procedur NK z powodu ustania przemocy	??	??	33	??	26	16
Liczba zakończonych procedur NK z powodu braku zasadności podejmowanych działań	21	55	44	36	22	17

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych Zespołu Interdyscyplinarnego w Pruszkowie

Powyższe zestawienie wskazuje, że w 2020r. zmniejszyła się liczba Niebieskich Kart wpływających do Zespołu Interdyscyplinarnego, co spowodowane jest prawdopodobnie pandemią COVID – 19. Mimo ograniczeń pandemicznych Zespół Interdyscyplinarny i Grupy Robocze nie przerwały swojej pracy.

Przy Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Pruszkowie funkcjonuje Punkt Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, w którym mieszkańcy Pruszkowa mogą skorzystać z bezpłatnego poradnictwa.

Tabela nr 3. Liczba porad udzielonych w Punkcie Przeciwdziałania Przemocy w latach 2016 – 2021

Punkt Przeciwdziałania Przemocy	2016	2017	2018	2019	2020	2021 do 31.08.2021
Porady prawne	42	88	143	138	220	192
Porady psychologiczne	217	149	63	133	240	280
Porady i konsultacje specjalisty ds. przemocy w rodzinie w tym „Biały Telefon”	104	127	245	245	174	219
Grupy wsparcia	1	1	1	1	0	0
Ogółem	364	365	452	517	634	691

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych uzyskanych z Punktu Przeciwdziałania Przemocy w Pruszkowie.

W latach 2020 – 2021 z powodu ograniczeń związanych z pandemią Covid-19 nie odbywały się spotkania grupy wsparcia

Zgodnie z Wytycznymi Nr 5 Komendanta Głównego Policji z dnia 15.12.2020r. policja w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie przyjmuje zgłoszenia o interwencji domowej związanej z przemocą w rodzinie, a w przypadku uzasadnionego podejrzenia zaistnienia przemocy w rodzinie, wszczyna procedurę Niebieskie Karty.

Tabela nr 4. Liczba interwencji domowych podjętych przez policję w Pruszkowie

Interwencje domowe Policji	2016	2017	2018	2019	2020	2021 do 16.06.2021
Liczba interwencji domowych	725	1037	1109	1015	987	559
Liczba interwencji domowych zakończonych wszczęciem procedury NK	21	49	53	39	23	19

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych uzyskanych z Komendy Powiatowej Policji w Pruszkowie

Tabela nr 5. Postępowania wszczęte na podstawie art 207 kk przez Wydział Dochodzeniowo – Śledczy Komendy Powiatowej Policji w Pruszkowie prowadzone pod nadzorem Prokuratury Rejonowej w Pruszkowie

Postępowania karne na podstawie art. 207kk	2016	2017	2018	2019	2020	2021 do 16.06.2021
Łączna liczba prowadzonych postępowań karnych	43	38	74	54	35	26
Liczba umorzonych postępowań karnych	35	22	56	46	23	10
Liczba aktów oskarżenia przesłanych do sądu	7	11	14	7	9	1

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych uzyskanych z Komendy Powiatowej Policji w Pruszkowie

Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 26 listopada 2020 r. w sprawie wydawania nakazu natychmiastowego opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia lub zakazu zbliżania się do mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia dało policji nowe narzędzie w przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Nakaz opuszczenia mieszkania oraz zakaz zbliżania się obowiązują przez okres 14 dni. Rozporządzenie weszło w życie z dniem 30.11.2020r. Do dnia 30.06.2021r. na terenie Pruszkowa wydano osobom podejrzanym o stosowanie przemocy 2 nakazy natychmiastowego opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania.

Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie nakłada obowiązek wszczynania i prowadzenia procedury Niebieskiej Karty również na placówki oświatowe.

Tabela nr 6. Sposób realizacji działań określonych w Gminnym Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie przez szkoły podstawowe na terenie Pruszkowa

Wyszczególnienie	Sposób realizacji w latach 2016 – 2021 (do 30.06.2021r.)
Uruchomienia procedury Niebieskiej Karty	<i>Placówki sporadycznie zakładały Niebieskie Karty. Najwięcej - 5 procedur uruchomiła Szkoła Podstawowa nr 2 w Pruszkowie</i>
Wnioskowanie o wgląd w sytuację rodzinną (sąd, MOPS, PCPR i inne)	<i>Szkoły co do zasady składały wnioski o wgląd w sytuację rodzinną. Najwięcej - 97 procedur uruchomiła Szkoła Podstawowa nr 2 w Pruszkowie</i>
Skorzystanie z pomocy interwencyjnej policji, straży miejskiej, MOPS	<i>Wszystkie szkoły korzystały z pomocy interwencyjnej</i>
Organizacja warsztatów, programów wspomagających,	<i>Wszystkie szkoły organizowały warsztaty i programy wspomagające. Zapraszały specjalistów na pogadanki, uczestniczyły w różnych formach edukacji</i>
Organizacja tematycznych lekcji wychowawczych	<i>Wszystkie szkoły organizowały lekcje wychowawcze w tematyce przeciwdziałania przemocy</i>
Indywidualna praca z uczniami	<i>Wszystkie szkoły podejmowały indywidualną pracę z uczniami</i>
Praca z rodzicami	<i>Szkoły co do zasady podejmowały pracę z rodzicami, zarówno indywidualną, jak również w formie spotkań edukacyjnych, pogadanek czy warsztatów</i>
Inne	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Pruszkowskie szkoły podstawowe zasygnalizowały problem występowania przemocy rówieśniczej, jednocześnie wskazały działania dotyczące jej przeciwdziałaniu</i> • <i>Część placówek zgłosiła coroczne uczestnictwo w tygodniu mediacji</i> • <i>Szkoła nr 8 poinformowała, że 5 z jej uczniów zostało skierowanych do pieczy zastępczej</i> • <i>Większość szkół poinformowała, że współpracowała z różnymi specjalistami, systematycznie kierowała swoich uczniów do poszczególnych placówek</i>

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych uzyskanych ze szkół

Tabela nr 7. Sposób realizacji działań określonych w Gminnym Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie przez szkoły średnie i zespoły szkół na terenie Pruszkowa*

Wyszczególnienie	Sposób realizacji w latach 2016 – 2021 (do 30.06.2021r.)
<p>Uruchomienia procedury Niebieskiej Karty</p> <p>Wnioskowanie o wgląd w sytuację rodzinną (sąd, MOPS, PCPR i inne)</p> <p>Skorzystanie z pomocy interwencyjnej policji, straży miejskiej, MOPS</p>	<p><i>Jedynie Liceum Ogólnokształcące im. Tomasza Zana oraz Zespół Szkół Specjalnych im. ks. Jana Twurdowskiego poduły, że założyły po 2 Niebieskie Karty</i></p> <p><i>Żadna ze szkół nie poinformowała o złożeniu wniosku o wgląd w sytuację rodzinną</i></p> <p><i>Dwie szkoły korzystały z pomocy interwencyjnej</i></p>
<p>Organizacja warsztatów, programów wspomagających,</p>	<p><i>Wszystkie szkoły organizują warsztaty i programy wspomagające. Zapraszały specjalistów na pogadanki, uczestniczył w różnych formach edukacji</i></p>
<p>Organizacja tematycznych lekcji wychowawczych</p>	<p><i>Szkoły co do zasady organizowały lekcje wychowawcze w tematyce przeciwdziałania przemocy</i></p>
<p>Indywidualna praca z uczniami</p>	<p><i>Szkoły co do zasady podejmowały indywidualną pracę z uczniami</i></p>
<p>Praca z rodzicami</p>	<p><i>Wszystkie szkoły podejmowały pracę z rodzicami, zarówno indywidualną, jak również w formie spotkań edukacyjnych, pogadarek czy warsztatów</i></p>
<p>Inne</p>	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Jedna ze szkół zasygnalizowała problem występowania przemocy rówieśniczej, jednocześnie wskazała działania dotyczące jej przeciwdziałania</i> • <i>Część placówek zgłosiła coroczne uczestnictwo w tygodniu mediacji</i> • <i>Część szkół poinformowała, że współpracowała z różnymi specjalistami</i>

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych uzyskanych ze szkół

* Liceum Ogólnokształcące im. Tadeusza Kościuszki w Pruszkowie nie przekazało danych statystycznych

Podmiotem czynnie działającym na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie w Pruszkowie jest także Straż Miejska. Wśród wykonywanych zadań wyszczególniono:

Tabela nr 8. Działania podejmowane przez przedstawicieli Straży Miejskiej w Pruszkowie

Działania podejmowane przez Straż Miejską	Sposób realizacji w latach 2016 – 2021 (do 30.06.2021r.)
Interwencje domowe związane z alkoholem i przemocą	46
Spotkania edukacyjne z uczniami pruszkowskich szkół	1771
Interwencje związane ze spożywaniem alkoholu w miejscach publicznych oraz zakłócaniem porządku publicznego przez osoby w stanie nietrzeźwości	23 536
Przewiezienie do izby wytrzeźwień lub pozostawienie pod opieką w domu	996

IV. Cele i strategię działania

Zgodnie z art. 9b pkt 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie zadaniem ustawowym Zespołu Interdyscyplinarnego do spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie jest:

- 1. diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie*
- 2. podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie mających na celu przeciwdziałanie temu zjawisku*
- 3. inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą w rodzinie*
- 4. rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym*
- 5. inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie*

Jak wskazano na wstępie celem strategicznym niniejszego programu jest efektywne przeciwdziałanie przemocy w rodzinach oraz zmniejszenie jej negatywnych następstw, zapewnienie ofiarom jak największej dostępności do skutecznej i profesjonalnej pomocy, a także kształtowanie świadomości

społecznej w zakresie występowania zjawiska przemocy w rodzinie. Istotnym elementem programu jest również zwiększenie skuteczności działań interwencyjnych i korekcyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie.

Do realizacji powyższych założeń zostanie wykorzystana:

1. Diagnoza skali zjawiska przemocy w rodzinie na terenie miasta Pruszkowa prowadzona poprzez:

- analizę danych statystycznych gromadzonych przez różne instytucje pozwalających na oszacowanie skali zjawiska przemocy,
- zbieranie danych na temat istniejących zasobów instytucjonalnych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- doskonalenie współpracy i wymiana informacji między przedstawicielami instytucji wspierających ofiary przemocy w rodzinie podczas cyklicznych spotkań Zespołu Interdyscyplinarnego i grup roboczych,
- sporządzanie rocznego sprawozdania w oparciu o prowadzoną dokumentację.

2. Podniesienie poziomu wiedzy w środowisku lokalnym na temat występowania zjawiska przemocy w rodzinie oraz dostępnych form pomocy poprzez:

- upowszechnienie informacji o instytucjach udzielających pomocy i wsparcia ofiarom przemocy domowej, rozpowszechnianie materiałów informacyjnych na temat zjawiska przemocy w rodzinie,
- rozpowszechnianie materiałów informacyjnych o pomocy udzielanej ofiarom przemocy w rodzinie, w tym psychologicznej, prawnej, socjalnej, zawodowej, rodzinnej czy medycznej,
- poradnictwo, w szczególności organizowanie spotkań służących wzmocnieniu kompetencji opiekuńczych i wychowawczych rodziców, zwłaszcza w rodzinach, które mogą być zagrożone przemocą
- podejmowanie działań profilaktyczno – edukacyjnych wśród dzieci i młodzieży mających na celu uświadamianie zagrożeń wynikających z przemocy,
- edukacja dzieci i młodzieży w zakresie specyfiki konfliktu, radzenia sobie ze stresem oraz agresją własną i innych,
- podjęcie działań mających na celu zwiększenie kompetencji, poziomu wiedzy, znajomości aktualnych przepisów i obowiązujących procedur wśród przedstawicieli instytucji publicznych, których ustawowym obowiązkiem jest przeciwdziałanie przemocy w rodzinie
- udział w kampaniach społecznych organizowanych na terenie miasta oraz zakup i rozpropagowanie plakatów, ulotek lub broszur z zakresu przeciwdziałania przemocy

w rodzinie

- *podjęcie działań mających na celu podniesienia jakości i zwiększenie dostępności świadczonych usług w instytucjach i podmiotach realizujących zadania z zakresu*

3. Udzielanie pomocy i wsparcia osobom dotkniętym przemocą w rodzinie:

- *rozpoznawanie występowania przemocy w rodzinie i podejmowanie przez Zespół Interdyscyplinarny i grupy robocze działań określonych w procedurze Niebieskiej Karty, zapewnienie osobie doznającej przemocy natychmiastowej bezpłatnej pomocy,*
- *informowanie o dostępności i formach pomocy, w tym medycznej, udzielanej przez podmioty i instytucje, których ustawowym obowiązkiem jest przeciwdziałanie przemocy w rodzinie*
- *pomoc ofiarom przemocy potrzebującym schronienia w nagłych sytuacjach zagrażających ich bezpieczeństwu poprzez współpracę z Zespołem Ośrodków Wsparcia w Piastowie*
- *prowadzenie Punktu Przeciwdziałania Przemocy oferującego bezpłatną pomoc i wsparcie w formie poradnictwa psychologicznego, prawnego, konsultanta ds. przemocy, możliwość udziału w grupach wsparcia dla osób doznających przemocy,*
- *zapewnienie pomocy psychologicznej dla dzieci z rodzin, w których występuje przemoc,*
- *prowadzenie rozmów interwencyjnych i edukacyjnych z osobami stosującymi przemoc, w tym udzielanie informacji o dostępnych programach korekcyjno-edukacyjnych,*

Termin realizacji powyższych założeń: lata 2022 – 2027.

V. Lokalne zasoby instytucjonalne przewidziane do realizacji programu oraz obszary ich działania

Tabela nr 9. Zasoby lokalne realizujące Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na terenie Pruszkowa i obszary ich działania

Zasoby instytucjonalne	Obszar działania
Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej	<ul style="list-style-type: none"> • <i>wczesna diagnoza rodzin dotkniętych przemocą w rodzinie, w tym wykorzystanie wywiadu środowiskowego</i> • <i>wszczynanie i realizacja procedury Niebieska Karta</i> • <i>planowanie pomocy i monitorowanie efektów podjętych działań</i> • <i>praca socjalna, w tym cykliczne wizyty w środowisku</i> • <i>poradnictwo prawne, psychologiczne i konsultacje specjalisty do spraw przemocy w rodzinie, udzielanie informacji o przysługujących świadczeniach i innych formach pomocy</i>

	<ul style="list-style-type: none"> • <i>działalność informacyjno - edukacyjna dotycząca możliwości działań na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz instytucjach świadczących specjalistyczną pomoc</i> • <i>kierowanie osób dotkniętych przemocą do specjalistycznych ośrodków wsparcia i innych instytucji pomocowych w tym pomoc w znalezieniu schronienia w całodobowym ośrodku wsparcia osobom doznającym przemocy oraz ich dzieciom</i> • <i>w razie bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia dziecka w związku z przemocą w rodzinie odebranie dziecka, a następnie zawiadomienie sądu</i> • <i>kierowanie dzieci do placówek opiekuńczo-wychowawczych wsparcia dziennego</i> • <i>niezwłoczne organizowanie dostępu do pomocy medycznej, jeżeli wymaga tego stan zdrowia osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie</i> • <i>oddziaływania profilaktyczne (prowadzenie działań/kampanii profilaktyczno-edukacyjnych z zakresu przeciwdziałania przemocy dla dzieci i młodzieży w szkołach na terenie miasta Pruszkowa oraz warsztatów dla rodziców</i> • <i>pomoc w załatwianiu spraw urzędowych i innych ważnych spraw bytowych, udzielanie wsparcia materialnego, pomoc asystenta rodziny</i> • <i>zawiadamianie organów ścigania o podejrzeniu możliwości popełnienia przestępstwa</i> • <i>prowadzenie rozmów z osobami, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie, na temat konsekwencji stosowania przemocy w rodzinie oraz informowanie ich o możliwościach podjęcia leczenia lub terapii i udziale w programach oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie</i>
<p>Punkt Przeciwdziałania Przemocy</p>	<ul style="list-style-type: none"> • <i>udzielanie szeroko rozumiane poradnictwo</i> • <i>pomoc psychologiczna i prawna</i> • <i>konsultacje specjalisty do spraw przeciwdziałania przemocy w rodzinie</i> • <i>organizacja grupy wsparcia dla ofiar przemocy domowej</i>
<p>Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych</p>	<ul style="list-style-type: none"> • <i>diagnoza sytuacji i potrzeb osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie</i> • <i>wszczynanie i realizacja procedury Niebieska Karta</i> • <i>udzielanie kompleksowych informacji o możliwościach uzyskania pomocy, w szczególności psychologicznej, prawnej, socjalnej i pedagogicznej, oraz wsparcia, w tym o instytucjach i podmiotach świadczących specjalistyczną pomoc na rzecz osób dotkniętych przemocą w rodzinie</i> • <i>udzielanie kompleksowych informacji o formach pomocy dzieciom doznającym przemocy w rodzinie oraz o instytucjach i podmiotach świadczących tę pomoc,</i> • <i>udzielanie kompleksowych informacji o możliwościach podjęcia dalszych działań mających na celu poprawę sytuacji osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie</i> • <i>prowadzenie rozmów z osobami, wobec których istnieje</i>

	<p><i>podejrzanie, że stosują przemoc w rodzinie, na temat konsekwencji stosowania przemocy w rodzinie oraz informowanie ich o możliwościach podjęcia leczenia lub terapii i udziale w programach oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • <i>zawiadamianie organów ścigania o podejrzeniu możliwości popełnienia przestępstwa.</i>
<p>Policja i/ lub Straż Miejska</p>	<ul style="list-style-type: none"> • <i>wszczynanie i realizacja procedury Niebieska Karta (wyłącznie policja)</i> • <i>udzielanie osobie, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie niezbędnej pomocy, w tym udzielanie pierwszej pomocy</i> • <i>niezwłoczne organizowanie dostępu do pomocy medycznej, jeżeli wymaga tego stan zdrowia osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie</i> • <i>podejmowanie, w razie potrzeby, innych niezbędnych czynności zapewniających ochronę życia, zdrowia i mienia osób, co do których istnieje podejrzenie, że są dotknięte przemocą w rodzinie, włącznie z zastosowaniem na podstawie odrębnych przepisów w stosunku do osoby, wobec której istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc w rodzinie, środków przymusu bezpośredniego i zatrzymania</i> • <i>przeprowadzanie, o ile jest to możliwe, z osobą, wobec której istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc w rodzinie, rozmów, w szczególności o odpowiedzialności karnej za znęcanie się fizyczne lub psychiczne nad osobą najbliższą lub inną osobą pozostającą w stałym lub przemijającym stosunku zależności od osoby, wobec której istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc w rodzinie</i> • <i>wzywanie osoby, wobec której istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc w rodzinie, do zachowania zgodnego z prawem i zasadami współżycia społecznego</i> • <i>przeprowadzanie na miejscu zdarzenia, w przypadkach niecierpiących zwłoki, czynności procesowych w niezbędnym zakresie, w granicach koniecznych do zabezpieczenia śladów i dowodów przestępstwa (wyłącznie policja)</i> • <i>podejmowanie działań mających na celu zapobieganie zagrożeniom mogącym występować w rodzinie, w szczególności składanie systematycznych wizyty sprawdzających stan bezpieczeństwa osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie, w zależności od potrzeb określonych przez zespół interdyscyplinarny lub grupę roboczą</i> • <i>wydawania nakazu natychmiastowego opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia lub zakazu zbliżania się do mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia (wyłącznie policja)</i> • <i>działalność informacyjno - edukacyjna dotycząca możliwości działań na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz instytucjach świadczących specjalistyczną pomoc</i> • <i>oddziaływań profilaktyczne (prowadzenie działań/kampanii</i>

	<ul style="list-style-type: none"> • profilaktyczno-edukacyjnych z zakresu przeciwdziałania • przemocy dla dzieci i młodzieży w szkołach na terenie miasta Pruszkowa oraz warsztatów dla rodziców • inicjowanie i organizowanie działań zapobiegających przestępstwom i wykroczeniom oraz współdziałanie z organizacjami pozarządowymi, samorządowymi, państwowymi w tym zakresie • udzielanie informacji o miejscach wsparcia dla ofiar przemocy
<p>Oświata</p>	<ul style="list-style-type: none"> • udzielanie kompleksowych informacji o możliwościach uzyskania pomocy, w szczególności psychologicznej, prawnej, socjalnej i pedagogicznej, oraz wsparcia, w tym o instytucjach i podmiotach świadczących specjalistyczną pomoc na rzecz osób dotkniętych przemocą w rodzinie • udzielanie kompleksowych informacji o możliwościach podjęcia dalszych działań mających na celu poprawę sytuacji osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie; • niezwłocznie organizowanie dostępu do pomocy medycznej, jeżeli wymaga tego stan zdrowia osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie • prowadzenie rozmów z osobami, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie, na temat konsekwencji stosowania przemocy w rodzinie oraz informowanie tych osób o możliwościach podjęcia leczenia lub terapii i udziale w programach oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie • diagnozowanie sytuacji i potrzeb osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie, w tym w szczególności wobec dzieci • udzielanie kompleksowych informacji rodzicowi, opiekunowi prawnemu, faktycznemu lub osobie najbliższej o możliwościach pomocy psychologicznej, prawnej, socjalnej i pedagogicznej oraz wsparcia rodzinie, w tym o formach pomocy dzieciom świadczonych przez instytucje i podmioty w zakresie specjalistycznej pomocy na rzecz osób dotkniętych przemocą w rodzinie • wszczynanie i realizacja procedury Niebieska Karta • podejmowanie na terenie szkół działań profilaktyczno – edukacyjnych, w tym prowadzenie warsztatów umiejętności rodzicielskich oraz wsparcie psychologiczno – pedagogiczne osób dotkniętych przemocą • zawiadamianie Sądu Rodzinnego i organów ścigania o przestępstwie lub podejrzeniu jego popełnienia
<p>Służba zdrowia</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wczesna diagnoza rodzin dotkniętych przemocą w rodzinie • wszczynanie i realizacja procedury Niebieska Karta • udzielanie każdorazowo osobie, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie, informacji o możliwościach uzyskania pomocy i wsparcia oraz

	<ul style="list-style-type: none"> • o uprawnieniu do uzyskania bezpłatnego zaświadczenia lekarskiego o ustaleniu przyczyn i rodzaju uszkodzeń ciała związanych z użyciem przemocy w rodzinie • wypełnienie formularz A Niebieskiej Karty jeżeli stan zdrowia osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie, wymaga przewiezienia jej do podmiotu leczniczego • przedstawicielem ochrony zdrowia uprawnionym do działań jest osoba wykonująca zawód medyczny, w tym lekarz, pielęgniarka, położna i ratownik medyczny • udzielanie pomocy medycznej, organizowanie transportu, wspieranie kontaktu ze specjalistami, informowanie o miejscach i instytucjach udzielających wsparcia ofiarom przemocy domowej • powiadamianie organów ścigania o podejrzeniu/popelnieniu przestępstwa
<p>Kuratorzy Sądowi</p>	<ul style="list-style-type: none"> • uczestnictwo w pracach grup roboczych w rodzinach objętych nadzorem lub dozorem kuratora • udzielanie pomocy osobie, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie • podejmowanie działań w stosunku do osoby, wobec której istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc w rodzinie, w celu zaprzestania stosowania tego rodzaju zachowań • udzielanie kompleksowych informacji o możliwościach pomocy psychologicznej, prawnej, socjalnej i pedagogicznej oraz wsparcia rodzinie, w tym o formach pomocy dzieciom świadczonych przez instytucje i podmioty w zakresie specjalistycznej pomocy na rzecz osób dotkniętych przemocą w rodzinie • przeprowadzanie, o ile jest to możliwe, z osobą, wobec której istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc w rodzinie, rozmów, w szczególności o odpowiedzialności karnej za znęcanie się fizyczne lub psychiczne nad osobą najbliższą lub inną osobą pozostającą w stałym lub przemijającym stosunku zależności od osoby, wobec której istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc w rodzinie • wzywianie osoby, wobec której istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc w rodzinie, do zachowania zgodnego z prawem i zasadami współżycia społecznego • niezwłocznie organizowanie dostępu do pomocy medycznej, jeżeli wymaga tego stan zdrowia osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie

VI. Sposób monitorowania programu

Realizacja celów programowych będzie systematycznie monitorowana przez Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Pruszkowie na podstawie informacji, przekazanych przez jednostki współrealizujące program, danych statystycznych podawanych w sprawozdaniach rocznych przekazywanych do jednostek nadrzędnych.. Umożliwi to dokonywanie bieżącej oceny skuteczności prowadzonych działań i pozwoli na ich korektę. Ponadto corocznie do dnia 31 stycznia każdego roku Przewodniczący Zespołu będzie składał Prezydentowi Miasta coroczne sprawozdania z realizacji celów programowych

VII. Realizatorzy programu

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2022 – 2027 będzie miał charakter interdyscyplinarny i będzie realizowany przez wszystkie instytucje i organizacje zobligowane do podejmowania działań na rzecz zapobiegania i ograniczania przemocy w rodzinie. Cele i założenia realizowane będą w formie pracy ciągłej.

Zespół Interdyscyplinarny realizuje działania określone w Programie. Jednostką organizacyjno - koordynującą jego realizację jest Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Pruszkowie. Współrealizatorami Programu są: Komenda Powiatowa Policji, Straż Miejska, Sąd, Kuratorzy, Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, przedstawiciele Służby Zdrowia oraz przedstawiciele Oświaty i organizacje pozarządowe.

VIII. Źródła finansowania

Źródłem finansowania zadań zawartych w Gminnym Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2022 – 2027 będą w szczególności środki pochodzące z budżetu Miasta Pruszkowa.

Zadania Programu mogą być również finansowane z innych źródeł i pozyskiwane przez współrealizatorów.

IX. Bibliografia:

1. <http://www.psychologia.edu.pl/slownik/id.przemoc-w-rodzinie/i.html>
2. *Studia Socialia Cracoviensia* 4 (2012) nr 2 (7) „Przemoc w rodzinie – skala zjawiska, ofiary przemocy i formy pomocy pracowników socjalnych”.
3. http://monitoring.cpk.org.pl/wp-content/uploads/2016/02/Przemoc-wobec-dzieci-niezbednik_nauczyciela.pdf
4. http://monitoring.cpk.org.pl/wp-content/uploads/2016/02/Przemoc-wobec-dzieci-niezbednik_nauczyciela.pdf
5. <https://akademiarodziny.wzp.pl/wp-content/uploads/2018/12/zespol-interdyscyplinary-i-grupy-robocze.pdf>
6. https://www.repozytorium.uni.wroc.pl/Content/80015/Wspolczesne_oblicza_przemocy.pdf
7. http://psychiatriapolska.pl/uploads/images/PP_6_2007/Pilszyk%20s827_Psychiatria%20Polska%206_2007.pdf
8. <https://www.umb.edu.pl/photo/pliki/Dziekanat-WNOZ/monografie/11-2016/6.pdf>
9. KONWENCJA Rady Europy o zapobieganiu i zwalczaniu przemocy wobec kobiet i przemocy domowej, sporządzona w Stambule dnia 11 maja 2011r.

X. Wykaz aktów prawnych:

1. ustawę z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. Nr 180, poz. 1493)
2. ustawę z dnia 6 czerwca 1997r. - Kodeks karny (Dz. U. Nr 88, poz. 553, z późn. zm.),
3. rozporządzenie rady Ministrów z 13 września 2011 r. w sprawie procedury Niebieskie Karty oraz wzorów formularzy Niebieska karta (Dz. U. z 2011 r. Nr 209, poz. 1245); 12),
4. ustawę z dnia 6 czerwca 1997r. - Kodeks postępowania karnego (Dz. U. Nr 89, poz. 555, z późn. zm.),
5. ustawę z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny wykonawczy (Dz. U. Nr 90, poz. 557, z późn. zm.)
6. ustawę z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz. U. Nr 9, poz. 59, z późn. zm.),
7. ustawa z dnia 20 maja 1971 r. Kodeks wykroczeń (Dz. U. z 2015 r., poz. 1094),
8. ustawę z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz. U. Nr 64, poz. 593, z późn. zm.),
9. ustawę z dnia 6 kwietnia 1990r. o Policji (Dz. U. z 2002r. Nr 7, poz. 58, z późn. zm.),
10. rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 26 listopada 2020 r. w sprawie wydawania nakazu natychmiastowego opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia lub zakazu zbliżania się do mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia (Dz. U. 2020 poz. 2105),
11. ustawa z dnia 27 lipca 2001 r. o kuratorach sądowych (Dz. U. 2001 Nr 98 poz. 1071),
12. ustawę z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2002r. Nr 147, poz. 1231, z późn. zm.),
13. ustawę z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. Nr 179, poz. 1485),
14. rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z 22 lutego 2011 r. w sprawie standardu podstawowych usług świadczonych przez specjalistyczne ośrodki wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie, kwalifikacji osób zatrudnionych w tych ośrodkach, szczegółowych kierunków prowadzenia oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie oraz kwalifikacji osób prowadzących oddziaływanie korekcyjno-edukacyjne (Dz. U. z 2011 r. Nr 50, poz. 259); 11),
15. rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 31 marca 2011r. w sprawie procedury postępowania przy wykonywaniu czynności odebrania dziecka z rodziny w razie bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia dziecka w związku z przemocą w rodzinie (Dz. U. z 2011r. Nr 81, poz. 448); 13),
16. rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 22 października 2010 r. w sprawie wzoru zaświadczenia lekarskiego o przyczynach i rodzaju uszkodzeń ciała związanych z użyciem przemocy (Dz. U. z 2010r. Nr 201, poz. 1334),
17. Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 26 listopada 2020r.
18. w sprawie wydawania nakazu natychmiastowego opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia lub zakazu zbliżania się do mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia,
19. inne nie wymienione wyżej akty pewne.

Spis treści

- I. Wstęp
- II. Zjawisko przemocy w rodzinie
- III. Diagnoza zjawiska przemocy w rodzinie na terenie miasta Pruszkowa
- IV. Cele i strategie działania
- V. Lokalne zasoby instytucjonalne przewidziane do realizacji programu oraz obszary ich działania
- VI. Sposób monitorowania programu
- VII. Realizatorzy programu
- VIII. Źródła finansowania
- IX. Bibliografia:
- X. Wykaz aktów prawnych

Rysunek nr 1. Fazy przemocy
